

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Кафедра менеджменту та публічного врядування

07-06-137М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для практичних робіт та виконання самостійної роботи
з навчальної дисципліни «Вибірчий процес та методика
роботи з громадськістю» для здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною
програмою «Державна служба» спеціальності 281
«Публічне управління та адміністрування» денної та заочної
форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою
з якості ННІЕМ
протокол № 5
від 24 січня 2025 року

Рівне – 2025

Методичні вказівки для практичних робіт та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Вибірчий процес та методика роботи з громадськістю» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Державна служба» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форми навчання [Електронне видання] / Цецик Я. П. – Рівне : НУВГП, 2025. – 14 с.

Укладач: Цецик Я. П., к.і.н., доцент кафедри менеджменту та публічного врядування.

Відповідальний за випуск: Тихончук Л. Х, д. наук з держ. управління, доцент завідувач кафедри менеджменту та публічного врядування Керівник групи забезпечення спеціальності д.наук.з держ управління Тихончук Л. Х.

Попередні версії МВ 07-06-19М, 06-14-182М, 07-05-17М

Зміст

1	Вступ	3
2	Поради з планування і організації вивчення навчальної дисципліни	4
3	Тематика практичних робіт та самостійної роботи	7
4	Тема № 1.....	7
5	Тема №2.....	7
6	Тема № 3.....	8
7	Тема № 4.....	8
8	Тема № 5.....	9
9	Тема№6.....	9
10	Тема №7.....	10
11	Тема №8.....	10
12	Тема№9.....	11
13	Тема №10.....	11
14	Тема №11.....	12
15	Оцінювання знань студентів.....	12
16	Список рекомендованої літератури.....	13

© Я. П. Цецик, 2025

© НУВГП, 2025

1. Загальні завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Виборчий процес та методика роботи з громадськістю» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Державна служба» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форми навчання спеціальності є вибірковою. Дисципліна орієнтована на оволодіння студентами ключових принципів проведення виборчої кампанії

У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні оволодіти принципами становлення та розвитку виборчої системи в Україні, роллю у цих процесах політичних партій та громадських організацій.

Відповідно до освітньо-професійної програми з навчальної дисципліни

Мета дисципліни – «Виборчий процес та методика роботи з громадськістю» набуття здобувачами вищої освіти теоретичних навичок та практичних вмінь і розуміння ключових принципів проведення виборчої кампанії та комунікації з електоратом.

Предмет дисципліни «Виборчий процес та методика роботи з громадськістю» - вивчає ключові напрями формування та розвитку демократичних інститутів влади, ролі громадянського суспільства у цих процесах та взаємозв'язку та взаємодії інститутів громадянського суспільства з органами влади.

При вивченні даної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні отримати компетенції:

- здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально, відповідально та свідомо.

- здатність генерувати нові ідеї (креативність)

- здатність налагоджувати соціальну взаємодія, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

- здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Результати навчання:

- знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.
- уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.
- уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.
- представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.

2. Поради з планування і організації вивчення навчальної дисципліни

Самостійна робота здобувача вищої освіти є одним із ключових аспектів оволодіння ним навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час. Зміст самостійної роботи при вивченні дисципліни «Виборчий процес та методика роботи з громадськістю» визначено навчальною програмою, завданнями та рекомендаціями викладача, даними методичними рекомендаціями.

Головною метою самостійної роботи є закріплення, поширення та вдосконалення набутих під час аудиторних занять знань, умінь та навичок.

Питання, що виникають у здобувачів вирішуються на консультаціях, які проводяться викладачем згідно з розкладом затвердженого кафедрою державного управління, документознавства та інформаційної діяльності.

Самостійна робота з дисципліни «Виборчий процес та методика роботи з громадськістю» опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу;

- вивчення окремих тем і завдань передбачених для самостійного опрацювання;
- підготовка до практичних занять;
- вирішення практичних завдань з пов'язаних із аналізом ризиків та загроз сучасній демократії, особливостями демократії в Україні на сучасному етапі.

Всі завдання самостійної роботи поділяються на обов'язкові та вибіркові, виконуються у визначені терміни та передбачають форми звітності щодо їх виконання. Обов'язкові завдання виконуються кожним здобувачем у процесі вивчення навчальної дисципліни, вибіркові є альтернативними.

Після виконання обов'язкових та вибіркових завдань у встановлені терміни студент звітує викладачеві, а набрані ним бали враховуються як кількість балів за поточну успішність у навчальній роботі.

Оцінювання результатів поточної успішності студентів (завдань, що виконуються під час практичних занять, виконання індивідуальних завдань, консультаціях, результати самостійної роботи проводиться за наступними критеріями у (відсотках балів, що виділені на виконання завдання з заокругленням до цілого числа):

- а) 100 % - завдання виконано вірно та вчасно, без зауважень;
- б) 80 % - завдання виконано вчасно й у повному обсязі, але присутні окремі незначні недоліки;
- в) 60% - завдання виконано вчасно, але містить значні недоліки у методиці чи практичній частині;
- г) 40 % - завдання виконано частково та містить суттєві помилки чи недоліки;
- д) 0 % - завдання взагалі не виконано.

У процесі вивчення дисципліни «Демократія від теорії до практики» передбачено наступні види роботи викладача зі студентами:

- проведення індивідуальних консультацій згідно графіка затвердженого кафедрою менеджменту та публічного врядування;

- перевірка виконання індивідуальних завдань поточного контролю та модульних контрольних робіт;

- проведення індивідуальних занять зі здобувачами вищої освіти з метою підвищення рівня їхньої підготовки та розвитку індивідуальних здібностей результатом чого може стати підготовка наукових доповідей, статей у фахових виданнях.

Контроль самостійної роботи здобувачів здійснюється на практичних та індивідуальних заняттях у формі поточного контролю, модульних контрольних робіт та перевірки якості виконання індивідуальних і домашніх завдань. У табл. 1 наведено завдання для самостійного опрацювання.

Таблиця 1

Перелік питань для підготовки доповіді, інформаційного повідомлення, презентації

№ з/п	Назва теми
1.	Поняття та види виборчої кампанії
2.	Політичні технології та їх характеристика
3.	Поняття та види виборів
4.	Поняття політичного маркетингу
5.	Аналіз політичної кон'юнктури
6.	Вивчення та моніторинг політичної ситуації
7.	Формулювання стратегії виборчої кампанії
8.	Підготовка та проведення зустрічей з кандидатом у виборчому окрузі
8.	Обов'язки депутата у виборчому окрузі та їх характеристика
9.	Проведення консультацій з громадськістю
10.	Особливості співпраці з ЗМІ в умовах воєнного стану

3. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ РОБІТ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Практичне заняття № 1.

Тема: Виборча кампанія як політичний проєкт.

Мета: Ознайомити здобувачів з політичним проєктом - виборча кампанія

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання для обговорення.

1. Поняття стратегії й тактики ведення виборчої кампанії.
2. Підготовка до участі у виборах та розробка плану ведення виборчої кампанії

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10.

Практичне заняття № 2.

Тема: Політичні та виборчі технології, їх роль у суспільному житті.

Мета: З'ясувати зі здобувачами роль політичних та виборчих технологій у суспільному житті.

Норма часу (за навчальною програмою): 4 год

Питання для обговорення.

1. Види політичних технологій: розробка політичних проєктів, ухвалення політичних рішень, реалізація політичних рішень, формування політичної влади (державних структур), формування структур громадянського суспільства (партій, рухів), формування суспільної свідомості, соціалізація особистості, узгодження суспільних інтересів, розв'язання конфліктів.
2. Загальні елементи для успішної реалізації політичних технологій.
3. Рекомендації до створення плану політичної діяльності

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9.

Практичне заняття № 3.

Тема: Взаємозв'язок виборчого процесу та виборчих технологій.

Мета: З'ясувати причини та наслідки взаємозв'язку виборчих та політичних технологій.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання для обговорення

1. Основні шляхи завоювання та утримання політичної влади: насильство, диктатура, демократичні вибори.
2. Поняття інституту виборів.
3. Вибори як засіб взаємоконтролю народу над державою та держави над суспільством.
4. Правова регламентація виборчого процесу, її основні принципи.
5. Структура виборчого процесу.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 8, 10.

Практичне заняття № 4

Тема: Політичний менеджмент і маркетинг. Менеджмент виборчої кампанії.

Мета: Проаналізувати зі здобувачами роль політичного менеджменту та маркетингу у виборчій кампанії

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання для обговорення

1. Політична діяльність як регулятор суспільних відносин.
2. Поняття політичного ринку в контексті виборювання та утримання влади і, як наслідок, - утворення поняття політичного маркетингу.
3. Розкриття поняття політичного маркетингу.
4. Функції політичного маркетингу. Політичний менеджмент.
5. Види політичного менеджменту: менеджмент виборчої кампанії; менеджмент правлячої (урядової команди).

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9.

Практичне заняття № 5.

Тема: Оцінювання політичної ситуації

Мета: Проаналізувати зі здобувачами принципи та результати оцінювання політичної ситуації.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання для обговорення

1. Аналіз політичної ситуації: «країна – виборчий округ».
2. Інформаційні аспекти для всебічного оцінювання політичної ситуації виборчого округу.
3. Актуальність інформації про політичні традиції конкретного округу та її роль у розробці політичної стратегії.
4. Аналіз ставлення електорату до певних інституцій.
5. Вивчення виборчої кон'юнктури, рейтингу окремих структур та політичних лідерів.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11 , 13.

Практичне заняття № 6.

Тема: Розробка та реалізація політичної стратегії

Мета: Визначити принципи та головні цілі проведення реформ у демократичному суспільстві.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання для обговорення

1. Результати аналізу політичної ситуації як базис розробки політичної стратегії кандидата.
2. Загальні вимоги до стратегії виборчої кампанії.
3. Принципи побудови текстового (тезисного) варіанта виборчої програми.
4. Базові, іміджеві, організаційно-політичні та спеціальні елементи виборчої політичної стратегії

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12.

Практичне заняття № 7.

Тема: Організація та проведення рекламної кампанії

Мета: Охарактеризувати зі здобувачами принципи проведення виборчої рекламної кампанії.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

1. Побудова тактики виборчої кампанії.
2. Основні проблеми виборчої кампанії: організація і порядок їх розв'язання.
3. Імідж та його особливості.
4. Організація зв'язків з громадськістю.
5. Засоби політичної комунікації: кабельне телебачення, телеконференції.
6. Комп'ютеризація виборчої кампанії.
7. Типи політичної реклами.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11,12.

Практичне заняття № 8.

Тема: Методи роботи з виборцями.

Мета: З'ясувати зі здобувачами ключові методи роботи з виборцями.

Питання для обговорення.

1. Вивчення електоральних настроїв у виборчому окрузі.
2. Формування та підтримання позитивного іміджу кандидата в очах суспільства.
3. Технології опитування виборців.
4. Організація та проведення зустрічей з громадськістю.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 6, 9, 10, 11, 12, 13.

Практичне заняття № 9

Тема: Обов'язки депутата у виборчому окрузі під час роботи з громадськістю

Мета: Проаналізувати зі здобувачами обов'язки депутата в окрузі під час роботи з виборцями.

Питання для обговорення

1. Підтримувати постійний зв'язок з виборцями, відповідними територіальними громадами, громадськими організаціями, трудовими колективами та органами місцевого самоврядування.
2. Постійно інформувати виборців про свою діяльність як кандидата чи депутата.
3. Брати участь у громадських слуханнях, що стосуються виборчого округу

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 6, 9, 10, 11.

Практичне заняття № 10

Тема: Форми роботи з громадськістю.

Мета: Проаналізувати зі здобувачами головні форми роботи з громадськістю.

1. Колективні та індивідуальні форми роботи з громадськістю.
2. Організація та проведення прийомів громадян.
3. Проведення зустрічей з виборцями, спілкування з ЗМІ.
4. Організація та проведення громадських слухань, публічних обговорень.
5. Проведення прийому громадян.

Питання для обговорення.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 6, 9, 10.

Практичне заняття № 11

Тема: Консультації з громадськістю

Мета: З'ясувати зі здобувачами яким чином проводяться консультації з громадськістю.

Питання для обговорення.

1. Поняття консультацій з громадськістю.
2. Публічні консультації з громадськістю та їх характеристика.
3. Поняття електронних консультацій з громадськістю.
4. Формування консультативно-дорадчих органів їх функції та роль.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Рекомендована література: 3, 4, 5, 7, 8, 9 11.

4 ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Система оцінювання успішності здобувача вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, що розділяється на дві складові:

1. 60 балів – поточна складова оцінювання.
2. 40 балів – модульна або підсумкова складова оцінювання.

Усі форми включено до 100-бальної шкали оцінювання.

Модульну або підсумкову складову оцінювання організовано шляхом складання двох модульних контролів знань студентів. Перескладати модульні контролі не дозволяється.

Контрольні заходи включають модульний контроль знань студентів. Поточний контроль є складовою частиною навчального процесу та здійснюється під час лекційних та практичних занять.

Форми поточного контролю

- перевірка підготовлених здобувачами презентацій за темами навчальної дисципліни узгодженої викладачем;
- перевірка виконання домашніх та індивідуальних завдань;
- модульний контроль;
- інші види контролю.

5. Рекомендована література

5.1. Базова

1. Виборчий кодекс України 2020 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>.
2. Волков В.В. Стратегічний виборно-проривний менеджмент Київ: Центр навчальної літератури,, 2007
3. Грабовська С. Адміністративний ресурс у виробничій компанії і способи його нейтралізації: Посібник. Львів: Магнолія, 2005.
4. Закон України про вибори народних депутатів зі змінами від 21 грудня 2020 р. . [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/Z970541>
5. Окорський В. П., Сухович В. М., Цецик Я. П. Організаційно-економічні засади реформування інститутів місцевого самоврядування та їх вплив на сталий розвиток об'єднаних територіальних громад (на прикладі Рівненської області): монографія / за ред. В.П. Окорського. – Рівне : видавець О. Зень, 2018. 364 с.
6. Тихончук Л.Х., Маланчук Л.О., Антонова С. Є., Цецик Я. П. та ін. Сучасний стан України в умовах війни: інформаційна політика, територіальні громади: монографія. Рівне: НУВГП. 2023. 388 с.

Допоміжна література

7. Городок М. Д., Карташов А. В., Романенко Є. О., Стасюк В. Ю. Перемога на виборах: технології кампанії принципи. Практичний посібник. К. 2016. 264 с
8. Нестерович В.Ф. Виборча кампанія: Словник сленгових термінів та виразів. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 648 с.
9. Посібник для територіальних виборчих комісій щодо здійснення контролю за виборчими фондами на місцевих виборах 2020 року. Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.cvk.gov.ua/wp-content/uploads/2020/10/Posibnyk_TVK_web-vibor_fond.pdf.
10. Поліщук І. О. Виборчі технології: сутність та різновиди. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». 2015. № 4. С. 106-112.
11. Шведа Ю. Познанські У. О'Коннор Д. Вибори від А до Я. Настільна книга менеджера виборчої кампанії. К. 2015. 384 с.

12. Мельничук О., Цецик Я., Кізлова А. Антипольська діяльність чорносотенців на Волині на початку ХХ ст. Емінак. 2022. № 1. С. 75-85.

13. Мельничук О., Цецик Я. Участь чорносотенців у виборах до Державної думи у Волинській губернії у 1906 – 1912 рр. Емінак. 2024. № 3. С. 116-129.

5.3. Інформаційні ресурси

1. Комунікація влади та громадськості: інституційний аспект». Аналітична записка. Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/293/>

2. Офіційний сайт Президента України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/>.

3. Офіційний сайт Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.

4. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

5. Рівненська централізована бібліотечна система (м.Рівне, вул. Київська,44). URL: <http://www.cbc.rv.ua/>

6. Наукова бібліотека НУВГП (м.Рівне, вул. Олекси Новака, 75) URL: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> (інформаційні ресурси у цифровому репозиторії).